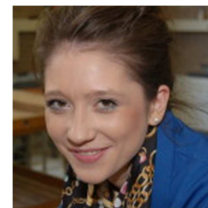

Schets onderwijsprogramma en lessentabel

Route 1, 16+ (begeleid) werk, inburgering

De leerlingen in *route 1 uitstroomprofiel (begeleid) werk, inburgering* stromen door naar (begeleid) werk. Dat betekent dat er in het onderwijsprogramma aan de hand van loopbaancoaching (door middel van verschillende soorten activiteiten zoals oriëntatie op verschillende beroepsrichtingen, meeloopdagen, stages, excursies) toegewerkt wordt naar een concreet toekomstperspectief voor de leerling. Hierbij is het van belang de leerlingen zoveel mogelijk zelf te laten ervaren in de praktijk om de leerling op die manier tot een reële keuze te laten komen. Het onderwijsprogramma in deze route bestaat uit twee fasen en heeft de volgende kenmerken:

1. In de eerste fase staat het leren van het Nederlands (als tweede taal) centraal en dat betekent dat er een flink aantal uren NT2 op het rooster staat. Het leren van het Nederlands, moet vanaf het begin zoveel mogelijk worden gekoppeld aan concrete situaties en voorbeelden, waarbij de leerlingen leren door te doen. Het leren van de taal moet zoveel mogelijk aan praktische situaties in het dagelijkse leven worden gekoppeld. Daarnaast wordt aandacht besteed aan maatschappelijke redzaamheid als jongere in Nederland en schoolse vaardigheden. Bij alle vakken in deze fase speelt de het leren van het Nederlands een belangrijke rol. Denk ook aan sociale vaardigheden.

Kenmerken van fase 1 (basis)

- Veel NT2 gekoppeld aan praktische en herkenbare inhoud die de leerling meteen kan gebruiken, in het dagelijks leven en op school.
- Aandacht voor rekenen.
- Leven in Nederland (mens & maatschappij).
- Creatieve vakken, bijv. tekenen, handvaardigheid of drama.
- Sport en bewegen.
- Mentorles met ruim aandacht voor coaching.

2. In de tweede fase worden de leerlingen voorbereid op doorstroom naar (begeleid) werk (of doorstroom naar inburgering). In deze fase is het van belang om ruimschoots aandacht te besteden aan loopbaanoriëntatie en –begeleiding gericht op beroepen in de schoonmaak, assemblage, lopende band (ongeschoold werk). Hierbij moet ook aandacht worden besteed aan oriëntatie op de Nederlandse arbeidsmarkt (ONA): kennismaken met de Nederlandse arbeidsmarkt en stappen te laten zetten die leiden tot het zo snel mogelijk, maar ook duurzaam, verwerven van een plek op de arbeidsmarkt. Daarnaast moeten de leerlingen kennismaken met verschillende werknemersvaardigheden die een rol spelen op de werkvloer. De toeleiding naar c.q. voorbereiding op werk kan voor leerlingen van 16 – 18 jaar worden georganiseerd via bijv. arbeidstraining op de praktijkschool. Voor leerlingen boven 18 jaar moet hulp en ondersteuning worden gezocht bij het zoeken naar werk. Het is van belang om hierbij externe partners in te zetten, zoals de praktijkschool, RMC medewerker en het UWV.

Kenmerken fase 2 (schakel)

- Vervolg aandacht NT2, o.a. gekoppeld aan de praktijksituaties waar de leerling naar gaat uitstromen, ...
- Kennis van de Nederlandse Maatschappij, bijv. gebruik maken van de gezondheidszorg (huisarts, tandarts, ziekenhuis en apotheek), kennis van de Nederlandse geschiedenis (belangrijke periodes), Instanties (gemeente, belastingdienst, politie, verzekeringen etc.)
- Oriëntatie op de Nederlandse arbeidsmarkt.
- Aandacht voor werknemersvaardigheden, zoals om hulp vragen, samenwerken, complimenten geven, enzovoort.
- Arbeidstraining i.s.m. praktijkonderwijs, ruimte voor meeloopstages, excursies, enzovoort.

Onderwijsprogramma fase 1 (basis)

VAKKEN fase 1 – basis	Toelichting
Nederlands als tweede taal (basismethode)	• Keuze voor een basismethode Nederlands als tweede taal (NT2) die aansluit bij het niveau en de leeftijd van de doelgroep, d.w.z. leerlingen vanaf 16 jaar. • De teksten in de basismethode NT2 sluiten aan bij hun belevingswereld en zijn gericht op het verkrijgen van zelfredzaamheid. • In de methode komen alle domeinen van taalvaardigheden aan bod: luisteren, lezen, gesprekken voeren, spreken en schrijven. In een basismethode wordt meestal ook aandacht besteed aan de systematische opbouw van woordenschat, grammatica (impliciet) en uitspraak. • Voor de leerlingen in deze route is het van belang dat in het NT2-lesmateriaal aandacht besteed wordt aan mondelinge taalvaardigheid, woordenschat en functioneel lezen en schrijven. • Daarnaast kan er, naast een basismethode, ook expliciet aandacht worden gegeven aan de afzonderlijke taalvaardigheden.
➤ Luisteren	• Met veel TPR-activiteiten (Total Physical Response) werken aan luistervaardigheid en een basiswoordenschat aanleren. • Aandacht besteden aan verstavaardigheid (bijv. auditieve discriminatie & prosodie: de melodie van de taal).
➤ Lezen	• Aandacht besteden aan de uitbreiding van de woordenschat: nieuw taalaanbod voor de leerling. • Aandacht besteden aan het vloeiend leren lezen: veel korte teksten die aansluiten bij het taalniveau van de leerling en bij de interesse en belevingswereld van de leerlingen, denk aan verliefd worden, werk zoeken, uitgaan, enzovoort. • Aandacht besteden aan technisch lezen (automatiseren van het leesproces). • Aandacht besteden aan de ontwikkeling van de strategische leesvaardigheid.
➤ Gesprekken voeren / spreken	• Aandacht besteden aan het vloeiend leren gebruiken van alledaagse uitdrukkingen, bijv. m.b.v. raps. • Aandacht besteden aan verstaanbaarheid, tempo en vloeiend spreken. • Aandacht besteden aan functionele spreektaken in de dagelijkse en schoolse omgeving.

VAKKEN fase 1 – basis	Toelichting
➤ Schrijven	• Aandacht besteden aan de verdere ontwikkeling van de motorische schrijfvaardigheid. • Aandacht besteden aan instrumentele schrijfoefeningen die gericht zijn op het stimuleren van de taalverwerving. • Aandacht besteden aan kleine functionele schrijftaken in de dagelijkse en schoolse omgeving.
Rekenen	Werken aan rekenvaardigheid op weg naar 1F, met aandacht voor functionele rekenvaardigheden, bijv. klok lezen en tijdsaanduiding, boodschappen doen en omgaan met geld.
Leven in Nederland	Aandacht voor oriëntatie op Nederlandse samenleving en zelfredzaamheid in Nederland.
Creatieve vorming	Keuze voor één of meer van de volgende vakken: beeldende vorming, handvaardigheid, drama, tekenen of muziek. Hiermee werken de leerlingen op een andere manier aan de ontwikkeling van hun talenten.
Praktijkvakken	Aandacht besteden aan praktische vaardigheden, denk aan vakken zoals koken, techniek of persoonlijke verzorging. Deze vakken worden aangeboden met het oog op zelfredzaamheid van de leerling: zelf kunnen koken, hygiëne, gezond eten, kleine klusjes kunnen doen én met het oog op de competenties van de leerling. Bij de praktijkvakken wordt gewerkt met eenvoudige opdrachtkaarten met duidelijke visuele ondersteuning en de lessen worden gegeven in een praktijklokaal dat is uitgerust met de benodigde voorwerpen.
Bewegen en sport	Aandacht besteden aan verschillende activiteiten die de leerlingen ‘in beweging’ brengen, waarbij ook de ontwikkeling van de Nederlandse taalvaardigheid een rol kan spelen.
Mentorles / coachgroep	De mentorles of coachgroep draagt er zorg voor dat de leerling zich thuis gaat voelen/ voelt op school. Alle voorkomende zaken in relatie tot school en andere omstandigheden die een rol spelen bij het creëren van een prettige en veilige leeromgeving kunnen aan bod komen.
ICT	(eventueel) Aandacht besteden aan typevaardigheid en werken in Word, zoveel mogelijk in relatie met andere vakken, zoals iets over jezelf schrijven.

Onderwijsprogramma fase 2 (schakel)

VAKKEN fase 2 – schakel	Toelichting
Nederlands als tweede taal (basismethode)	Keuze voor een basismethode Nederlands als tweede taal (NT2) die aansluit bij de doelgroep en de leeftijd. In de methode wordt aandacht besteed aan verschillende beroepsrichtingen en/of de taal van praktijksituaties van de werkvloer, bijv. vragen stellen aan een collega, uitleg vragen bij een opdracht of een instructie lezen.
➤ Luisteren	• Aandacht besteden aan authentieke luisterteksten, aan de hand van passende luisteropdrachten, bijv. bij het Jeugdjournaal. • Aandacht besteden aan luistervaardigheid gekoppeld aan de praktijk, bijv. werken in een winkel of in de keuken.
➤ Lezen	• Aandacht besteden aan leesvaardigheid voor het vloeiend lezen en aanbod woordenschat. • Aandacht besteden aan de verdere ontwikkeling van de strategische leesvaardigheid. • Aandacht besteden aan authentieke leesteksten, zoals de krant of informatie over beroepen.
➤ Vrij lezen	Minimaal drie keer per week (minimaal) 15 minuten Vrij lezen, waarbij leerlingen zelf een keuze kunnen maken over wat zij willen lezen. Vrij lezen stimuleert de taalontwikkeling van de leerlingen. Het is van belang dat het taalniveau van het boekje niet te veel afwijkt van het taalniveau van de leerling.
➤ Gesprekken voeren	Aandacht besteden aan specifieke gesprekstaken die van belang zijn in op de werkvloer, tijdens de stage of op de werkplek, bijv. hulp vragen als je een opdracht niet begrijpt of een gesprekje voeren met je begeleider.
➤ Schrijven	Aandacht besteden aan functionele schrijftaken die van belang zijn op de werkvloer, bijv. een korte notitie maken bij een telefoongesprek of een berichtje sturen naar de chef.
Rekenen	Op weg naar 1F, aansluitend bij concrete taken, zoals boodschappen doen, etiketten van producten kunnen lezen, hoeveelheden berekenen in de keuken en iets kunnen afwegen, enzovoort.
Burgerschap	Aandacht besteden aan een aantal maatschappelijke thema's, bijv. jij als consument, gezond leven, rechten en plichten van burgers in Nederland.

VAKKEN fase 2 – schakel	Toelichting
Oriëntatie op de Nederlandse arbeidsmarkt	• Kennismaken met de Nederlandse arbeidsmarkt aan de hand van beroepsoriëntatie en komen tot een realistisch beroepsbeeld. • Je eigenschappen leren (her)kennen en weten in welke beroepen je kunt werken en welke vaardigheden je daarvoor nodig hebt.
Stage	In de vorm van arbeidstraining of (meeloop)stages.
Praktijkvakken	Keuze voor praktijkvakken, zie ook fase 1 (eventueel verschillende afwisselende modules).
Creatieve vorming	Keuze uit één van de vakken: beeldende vorming, handvaardigheid, drama, tekenen of muziek.
Bewegen en sport	Zie fase 1.
Mentorles / coachgroep	In de mentorles of coachgroep wordt aandacht besteed aan sociale vaardigheden, denk aan: je zelf presenteren, de ontwikkeling van vaardigheden, bijv. plannen en organiseren, conflicthantering en omgaan met problemen. Dit alles als voorbereiding op en in de context van doorstroom naar werk.
ICT	• Geïntegreerd aandacht besteden aan computervaardigheden: een aantal veelgebruikte programma's zoals Word, PowerPoint. • Aandacht besteden aan diverse vormen van Mediawijsheid, bijv. hoe ga je om met sociale media?

Route 1 | 16+ (Begeleid) werk, inburgering

Hieronder vindt u een voorbeeld van een lessentabel behorend bij het uitstroomprofiel (begeleid) werk en inburgering. De vakken die zijn opgenomen in fase 1 en 2 corresponderen met de vakken uit de schets van het onderwijsprogramma van de betreffende leerlijn. De genoemde uren zijn een indicatie. Indien gewenst kan hiervan afgeweken worden en kunnen andere keuzes worden gemaakt.

Vakken fase 1 - basis	Uur p/w	Vakken fase 2 - schakel	Uur p/w
Nederlands als tweede taal	16-18	Nederlands als tweede taal	8-10
Rekenen	4	Rekenen	4
Leven in Nederland	2	Burgerschap	2
Creatieve vorming	2	Oriëntatie op de Nederlandse arbeidsmarkt	5
Praktijkvakken	2	Stage	4
Bewegen en sport	2	Praktijkvakken	4
Mentorles / coachgroep	2	Creatieve vorming	2
ICT	2	Bewegen en sport	2
		Mentorles / coachgroep	1
Totaal	32-34	Totaal	32-34